

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Gallery of Fine Arts in Cheb
leden – březen 2024
January – March 2024

Pedagogové a posluchači. Akademie výtvarných umění v Praze 1969–1989 / Teachers and students. Academy of Fine Arts in Prague 1969–1989

GAVU – Velká galerie / Large Gallery
11. 1.–31. 3. 2024

Kurátorka / Curator Zuzana Křišková
Vernisáž ve středu 10. ledna v 17.00

K výstavě vychází publikace vydaná ve spolupráci s AVU Praha
Komentovaná prohlídka spojená s uvedením publikace ve středu 21. února v 17.00

Arnošt Paderlík, Úterý 24. 2. 1948 / Tuesday, February 24, 1948, 1976, akryl, sololit / acrylic on chipboard, 72 x 102 cm, Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě

Jan Šrámek, Ohrožené druhy. Architektonické dědictví 1958–1989 / Endangered species. Architectural Heritage 1958–1989

GAVU – Malá galerie / Small Gallery
11. 1.–7. 4. 2024

Kurátor / Curator Ladislav Zikmund-Lender
Vernisáž ve středu 10. ledna v 17.00

Komentovaná prohlídka s autorem ve středu 21. února v 17.00
31. ledna, 17.00, přednáška kurátora Poválečné architektonické dědictví: Co, jak, kdo a proč nám boří?

Obchodní dům Ještěd / Ještěd department store, Liberec, architekti / architects Karel Hubáček, Miroslav Masák a SIAL, 1968–1979, digitální ilustrace / digital illustration

Josef Hubáček, Mořský záliv / Sea Bay (Cap Ferrat), 1931

GAVU – Opus magnum
11. 1.–31. 3. 2024

Kurátor / Curator Marcel Fišer
Vernisáž ve středu 10. ledna v 17.00

Mořský záliv / Sea Bay (Cap Ferrat), 1931, olej na plátně / oil on canvas, 116 x 146 cm, Správa Pražského hradu, © Správa Pražského hradu, foto Jan Glöc

Ze tmy na světlo. Socialistický modernismus 70. a 80. let ze sbírky GAVU Cheb / From darkness to light. Socialist Modernism of the 1970s and 80s from the Collections of GAVU Cheb

GAVU – Výstava z deponitáře / Exhibition from the Depository
5. 10. 2023 – 24. 3. 2024

Autoři výstavy / Exhibition authors: Karel Holinger, Nela Kvičalová, Lucie Peňazová, Veronika Pokorná, František Svachna a Tomáš Winter.

Výstava vznikla ve spolupráci s Katedrou dějin umění FF UP v Olomouci v semináři doc. Tomáše Wintera. / Created in cooperation with the Department of Art History in the Faculty of Arts at the University of Olomouc.

Jaroslav Grus, Zima v Pojizeří / Winter in the Jizera Region, 1976, olej, plátno / oil, canvas, 85 x 140 cm

Akademie výtvarných umění v Praze, obecně známá pod zkratkou AVU, byla před rokem 1989 – vedle VŠUP Praha a VŠVU Bratislava – jednou z pouhých tří vysokých výtvarných škol v Československu. Díky své tradici si mezi nimi zachovávala pozici školy nejprestižnější a vysoce výběrové: počet studujících volného umění, omezeného na malbu, sochařství a grafiku, nepřekročil třicet lidí v ročníku a někdy klesal i pod dvacet. Kvůli tomu se na ni uchazeči často hlásili opakovaně po několik let, ovšem když konečně uspěli, výukou bývali zklamáni. Profesori s nimi komunikovali jen zcela minimálně, navíc v sedmdesátých letech mezi nimi převažovali kvalitní, zároveň však už velmi staří umělci z generace nastupující ve čtyřicátých letech. Ty pak sice postupně nahradili výtvarníci mladší, zato podstatně méně výrazní. Záhy po listopadu 1989 nastoupil nový rektor Milan Knížák, který provedl důkladnou reformu, všech dosavadních pedagogů se zbavil, a škola tak zahájila novou etapu své existence. Zasluhou své výjimečné pozice byla AVU Praha jedním z klíčových aktérů na poli uměleckého provozu druhé poloviny 20. století. Současná výstava je vůbec první komplexní sondou do umění, které zde v sedmdesátých a osmdesátých letech vznikalo. Představuje jak školní práce, tak i tvorbu pedagogů. V obou případech jde o charakteristické projevy hlavního proudu tehdejšího umění: převažuje modernisticky stylizovaná figurální forma a několik námětových okruhů, z nichž některé souvisejí i s trvalou spoluprací AVU s Poldí SONP Kladno nebo ZOO Praha. Důležitou součástí expozice jsou také nedávno objevené unikátní snímky Pavla Paula, který od padesátých do devadesátých let dění ve škole fotograficky dokumentoval.

Before 1989, the Academy of Fine Arts in Prague was one of only three art colleges in Czechoslovakia. Thanks to its tradition, it maintained its position as the most prestigious and highly selective school among them all, with the number of students studying the visual arts, i.e. painting, sculpture and printmaking, not exceeding thirty people per year. The current exhibition is the first-ever comprehensive probe into the art produced at the academy in the 1970s and 1980s. It features work by the students as well as the teachers during that time. Taken together, these are characteristic manifestations of the mainstream art of the period. Another important part of the exhibition is a set of recently discovered photographs by Pavel Paul, documenting events at the school from the 1950s to the 1990s.

Jan Šrámek (1983) je – ve spolupráci s Veronikou Vlkovou – významným ilustrátorem dětských knih, což dokládá i souběžná výstava v galerijní kavárně. Vedle toho vede na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně s Martinem Mazancem Ateliér videa. Jeho samostatná výstava nyní představuje další důležitý segment jeho tvorby – zobrazování architektury, konkrétně význačných architektonických památek šedesátých až osmdesátých let, které v posledních zhruba patnácti letech bohužel začínají systematicky mizet. Nikoli náhodou se podnětem pro tyto velkoformátové grafické listy, které autor „maluje“ v počítači, často stávaly kampaně za záchranu těchto budov, když se je jejich vlastníci snažili odstranit nebo necitlivě rekonstruovat. Dokládá to i jeho poslední práce reagující na hrozící destrukci nové odbavovací haly hlavního nádraží v Praze – i ona bude zastoupena na chebské výstavě. Svými přesnými ilustracemi exteriérů, interiérů a začleněných uměleckých děl se Šrámek snaží poukázat na autentické kvality stavby, zprostředkovává je a vizuálním jazykem varuje, o jaké hodnoty bychom nenávratně přišli. V expozici se objevují jak připomínky ikonických objektů, které se zachovat nepodařilo, jako byl obchodní dům Ještěd v Liberci nebo hotel Praha na pražské Hanspaulce, tak i domy vážně poškozené nešetrnými rekonstrukcemi, jako třeba hotel Thermal v Karlových Varech.

Jan Šrámek (b.1983) is an important illustrator of children's books. His solo exhibition, however, presents another important segment of his work – that of depicting architecture, specifically important architectural monuments from the 1960s to the 1980s which have unfortunately begun to systematically disappear over the last fifteen years or so. It is no coincidence that the impetus for these large-format digital paintings has often been to form a campaign to save those buildings. Through his precise illustrations of exteriors, interiors, and incorporated works of art, Šrámek tries to point out the authentic qualities of the building, using this visual language to warn of the assets we would irretrievably lose. The exhibition includes reminders of iconic buildings that have failed to be preserved (e.g. Ještěd department store in Liberec, Hotel Praha in Prague), as well as buildings seriously damaged by unsympathetic reconstructions, such as Hotel Thermal in Karlovy Vary.

V roce 2023 proběhla v chebské galerii výstava Pod zimním sluncem jihu, jejíž ústřední postavou byl malíř Josef Hubáček (1899–1931). Připomněla dva související, zčásti se překrývající fenomény umění první republiky: plenéry krajinářského ateliéru Otakara Nejedlého na pražské AVU na jihu Francie a na Korsice v letech 1925–1931 a pobyt malířů Jana Slavíčka, Bedřicha Piskače a právě Hubáčka na stejných místech. Byl to Josef Hubáček, kdo pro ně objevil Korsiku, kde sám pobýval čtyři zimy za sebou počínaje přelomem let 1926/1927. Na podzim 1930 se však rozhodl pro změnu a odjel na francouzskou Riviéru na nádherné místo zvané Cap Ferrat nedaleko Nice. V březnu a dubnu tam za ním opět přijel Nejedlý se svými studenty. V Archivu Kanceláře prezidenta republiky se zachovaly zajímavé dokumenty ohledně nákupu nejvýraznějšího obrazu z tohoto pobytu do sbírek Pražského hradu; dnes je součástí výzdoby zámku v Lánech. Jde o autorovo vůbec poslední reprezentativní velkoformátové plátno, neboť jeho život záhy přervala předčasná smrt. Ostatně právě s ním je spjat příběh této akvizice, který publikujeme v doprovodné skládačce. Díky svému umístění mimo muzea umění stál obraz dlouho stranou zájmu historiků umění. Objevíli jsme ho až těsně před výstavou, takže už se zápůjčka nestačila zrealizovat, a nyní ho tedy prezentujeme jako jakýsi její apendix.

The exhibition Under the Winter Sun of the South was held in Cheb in 2023 – its key figure was the painter Josef Hubáček (1899–1931), with works commemorating the plein-air sojourns of Czech artists in the south of France and Corsica from 1925 to 1931. Hubáček was the one who discovered Corsica, staying there himself for four consecutive winters, the first of these being in 1926/27. The Archive of the Office of the President of the Republic has preserved some interesting documentation concerning the purchase of the most significant painting from his stay there, for the art collections of Prague Castle. This is the artist's last ever representative large-format canvas, as his life was soon cut short by his untimely death; indeed, the story of this acquisition is linked to that. The painting could not be loaned to the aforementioned exhibition and is now presented separately, as a kind of appendix.

Ve sbírkách českých muzeí a galerií je velký počet děl a předmětů z období státního socialismu. Dělníci, rodiny, zátiší, krajiny, státní představitelé, díla zobrazující technologický pokrok a další náměty motivované nadějí v lepší budoucnost však dnes pro většinu společnosti znamenají úpadek. Tato díla spočívají v tmách muzejních a galerijních deponitářů. Umění socialismu ale nebylo jen o socialistickém realismu, rudoarméjčích, kosmonautech a významných sovětských politikách. V období normalizace docházelo k určitým experimentům a podpoře modernity, zejména kvůli snaze režimu prorůst do všech fází umění i každodenního života. Tvůrci využívali podněty expresionismu, fauvismu, kubismu a surrealismu. S novými originálními formami pracovala především nastupující mladá generace. Období 70. a 80. let představuje slepé místo v dějinách českého umění a dosud mu nebyla věnována dostatečná pozornost. Chyběla snaha definovat jeho hlubší význam a historickou hodnotu. Bez zasazení do společenského, kulturního či politického kontextu ho však lze jen těžko odsuzovat na věčnost v tmách.

The collections held by the Czech museums and galleries contain a large number of works and objects from the period of state socialism. However, for most of society today, pieces depicting workers, families, still lifes, landscapes, statesmen, technological progress and other subjects motivated by the hope for a better future, represent decline. These works rest in the darkness of museum and gallery depositories. But the art of socialism was not just about socialist realism, Red Army men, cosmonauts, and prominent Soviet politicians. During the period of normalisation, there was a certain amount of experimentation, and modernity was encouraged – mainly due to the regime's desire to permeate all phases of art and everyday life. Artists used the impulses of Expressionism, Fauvism, Cubism and Surrealism. The emerging young generation in particular worked with new, original forms. The 1970s and 1980s inhabit a blind spot in the history of Czech art and have not yet received sufficient attention. There's been no effort to define the period's deeper meaning and historical value. Without placing it in a social, cultural or political context, though, it is difficult to condemn it to an eternity in the darkness.

Pro každého něco až z Aše. Tosta 1946–1999 / Something for everyone from Tosta Aš 1946–1999

Retromuseum Cheb – První patro / First floor
14. 9. 2023–10. 3. 2024

Kurátoři / Curators Jana Pokorná Kalousková, Bohumír Bernášek

Do práce i k odpočinku. Sbirka oděvů z 60. až 80. let scénografky a kostýmní výtvarnice Andrey Králové / For work and for rest. A collection of clothing from the 1960s to the 1980s, by set and costume designer Andrea Králová

Retromuseum Cheb – První patro / First floor
21. 3.–8. 9. 2024

Kurátorka / Curator Daniela Kramerová
Vernisáž ve středu 20. března v 17.00

Irena Richterová-Rendlová, Háčkované hračky mezi cigaretami / Crocheted toys amidst cigarettes

Retromuseum – Mezipatro / Mezzanine
14. 9. 2023–3. 3. 2024

Kurátoři / Curators Veronika Richterová, Michal Cihlář

Háčkování a pletení čerty / Crocheted and knitted devils,
70. a 80. léta / 70s and 80s, v./h. 54, 37, 61 cm

Kvalitní porcelán na vaše stoly / Quality china for your dining table

Retromuseum – Mezipatro / Mezzanine
21. 3.–8. 9. 2024

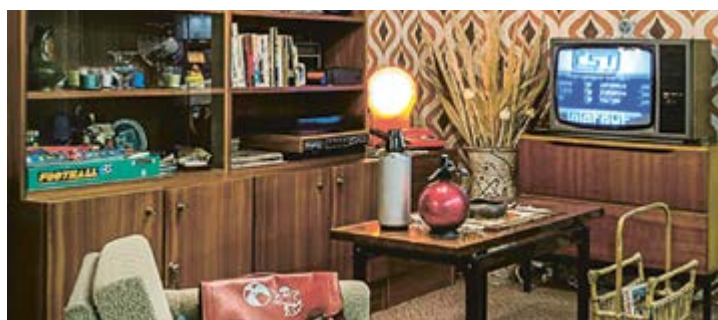
Kurátorka / Curator Eva Ballová
Vernisáž ve středu 20. března v 17.00 hodin

Stálé expozice / Permanent exhibitions

Gotika / Gothic

GAVU – 2. patro / 2nd floor

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle and design in the Czechoslovak Socialist Republic

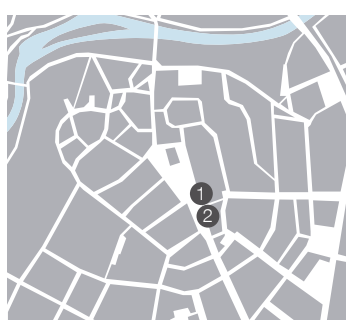
Retromuseum – přízemí / Groundfloor

Galerie výtvarného umění v Chebu / Gallery of Fine Arts in Cheb

1 příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum

2 pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Opening hours: úterý–neděle 10.00–17.00 /
Tuesday–Sunday 10 a.m.–5 p.m.

Vstupné / Admission: 100 Kč / CZK – dospělí / adults; 70 Kč / CZK – senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ od 16 let / seniors from 60 years, secondary school and university students from 16 years; 20 Kč / CZK – žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě od 15 let / primary school pupils, secondary school students during a group visit from 15 years; zdarma / free – děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / children up to 6 years, persons with severe health disabilities, ICOM.

Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Admission covers a visit to all permanent exhibitions and exhibitions in the Fine Arts Gallery and the Retromuseum.

Přednášky: 70 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Výstava představuje podnik Tosta Aš, který ve své době platil za jednoho z největších producentů textilního zboží v Československu. Továrny situované především v západních Čechách produkovaly pro domácí i zahraniční trh širokou škálu výrobků: dámské a pánské noční a domácí prádlo, dámské šaty, pánské košile, tepláky, a samozřejmě i známé rukavice. Tato nabídka částečně vycházela z dědictví předválečných německých firem, které na Ašsku existovaly, a v roce 1946 byly začleněny do majetkové podstaty nově založeného národního podniku. Na úvodní část, věnovanou vzniku Tosty Aš a jejím předchůdcům, navazuje přehledka vybraného sortimentu podniku. Kromě zmíněných teplákových souprav, prádla či rukavic výstava představuje činnost návrhářského ateliéru, který vzoroval návrhy pro většinu podniků Pletářského průmyslu, a inovace v barvení úpletových tkanin. Součástí expozice jsou unikátní, nikdy předtím nevystavené exponáty a fotografie ze soukromých sbírek. K výstavě vyjde doprovodná publikace.

Presented here is the Tosta Aš company, one of the largest producers of textile goods in Czechoslovakia at the time. Its factories, located mainly in western Bohemia, produced a wide range of products for the domestic and foreign markets: women's and men's nightwear and home linen, women's dresses, men's shirts, tracksuits, and of course the famous gloves. This range of wares was partly based on the heritage of the pre-war German companies that had existed in the Aš region and whose properties were then incorporated into the newly established national enterprise in 1946. The introductory section of the exhibition, on the founding of Tosta Aš and its predecessors, is followed by a showcase of the company's products. Presented in addition to the aforementioned tracksuits, pyjamas and gloves, are the activities of the design studio, which created patterns for most of the knitting industry, as well as making innovations in the dyeing of knitted fabrics. The display includes unique, never-before-shown items and photographs from private collections. A publication accompanies the exhibition.

Kostýmní výtvarnice Andrea Králová (1970) při práci pro řadu filmů a televizních projektů (např. Muž, který stál v cestě, Očité svědky, Divoký devadesátky, Svět pod hlavou, Já, Mattoni, Místa, Pouta, Protector) nasbírala velké množství oděvů a doplňků, jež tvoří její osobní fondus. Autorka, která se podílela i na vzniku stálé expozice Retromusea, nyní uvede část této kolekce korespondující s časovým záběrem muzea. Výběr modelů z její sbírky bude představen v instalaci inspirované dobovým aranžérstvím. Základem výstavy je dějová linka jednoho dne – uvidíme oděvy určené do zaměstnání, na odpolední vycházku, sport, návštěvu divadla či plesu i noční ubory. Výstavní soubor doplní fotografie z jejich filmových realizací, oděvní doplňky i ukázky dobových módních časopisů.

Through her work on a number of film and television projects, costume designer Andrea Králová (b.1970) has collected many clothes and fashion accessories. Králová, who also contributed to the creation of the permanent exhibition at the Retromuseum, is now presenting the part of this collection that corresponds to its stated time span. A selection of pieces is displayed in an installation inspired by period furnishings, and the exhibition is based on the storyline of a single day — there are garments designed for work, for an afternoon outing, sports, for a visit to the theatre or attendance at a ball, and as nightwear. The presentation is complemented by photographs from the related film realisations as well as fashion magazines.

Irena Richterová-Rendlová (1940–2022) vystudovala v letech 1959–1963 scénografii na katedře loutkářství pražské Akademie múzických umění. Po studiích pracovala jako scénografka v divadle ALFA v Plzni a spolupracovala s Československou televizí. Zároveň se věnovala navrhování textilních hraček, které ale bylo stále obtížnější prosadit do výroby. Proto se začátkem 70. let zaměřila na tvorbu autorských hraček technikou háčkování. Její jméno si lidé začali spojovat s měkoučkými, důvtipně originálními vlněnými panáky, čerty a zvířaty. V pozdních 80. letech svou pozornost zaměřila na speciální textilní hračky a pomůcky pro zdravotně postižené a nevidomé děti. Prototypy těchto hraček vytvářela i pro malosériovou družstevní výrobu. Souběžně s tvorbou hraček se věnovala i užité grafice, zejména navrhování obalů. Spolupracovala se Sklárny Bohemia Poděbrady, navrhovala obaly pracích prášků (Batul, Peromat) a kosmetiky (luxusní sady mýdel Atlantis). Dlouholetou spolupráci měla s podnikem Československý tabákový průmysl Kutná Hora, pro který navrhovala grafiku krabiček na cigarety nových značek a inovovala obaly starší (Start, Petra, Sparta). Výstava z pozůstalosti je první ucelenou ukázkou jejího díla.

Irena Richterová-Rendlová (1940–2022) studied stage design in the Department of Puppetry at the Academy of Performing Arts in Prague from 1959 to 1963. After her studies, she worked as a set designer in the ALFA theatre in Pilsen and collaborated with Czechoslovak Television. In parallel she worked on designing textile toys, although it became increasingly difficult to get them into production. Therefore, at the beginning of the 1970s she focused on creating original toys using the technique of crochet. People began to associate her name with soft, ingeniously original woollen dolls, devils and animals. In the late 1980s, Richterová-Rendlová turned her attention to special textile toys and aids for disabled and blind children. She also created prototypes of these toys for small-scale cooperative production. Alongside the design of toys, she was involved in applied graphics, especially packaging design. She collaborated with Crystal Bohemia in Poděbrady, and designed packaging for washing powders (Batul, Peromat) and cosmetics (Atlantis Soaps). Additionally, Richterová-Rendlová had a long-term collaboration with the Czechoslovak Tobacco Industry in Kutná Hora, for which she designed the graphics for the cigarette boxes of new brands as well as innovative packaging for the older brands (Start, Petra, Sparta). This exhibition of items from her estate marks the first comprehensive overview of her work.

Expozice nabídne produkci československého keramického průmyslu určenou pro stolování. Na servisy se specializovaly podniky Keramo Kozhany (J. Radová, J. Halířová) a Spojené keramické závody Teplice (M. Chlíbec), nápojové sady byly vyráběny v Kunštátě (J. Kemr).

This exhibition presents porcelain tableware produced by the Czechoslovak ceramic industry. The factories Keramo Kozhany (J. Radová, J. Halířová) in Kozhany and Spojker (M. Chlíbec) in Teplice specialised in dishware, while drinking vessels were produced in Kunštát (J. Kemr).

Moderní umění / Modern Art

GAVU – 1. patro / 1st floor

Současné umění / Contemporary Art

GAVU – suterén / Basement

Středy v GAVU

Akce se konají vždy ve středu v 17.00.

10. ledna	Pedagogové a posluchači, Jan Šrámek, Josef Hubáček	vernisáž
17. ledna	J. Mergl, Dějiny skla V	přednáška
24. ledna	J. Jančárková, Byzantské umění IV	přednáška
31. ledna	L. Zikmund-Lender, Poválečné architektonické dědictví	přednáška
7. února	J. Jančárková, Byzantské umění V	přednáška
14. února	J. Mergl, Dějiny skla VI	přednáška
21. února	Pedagogové a posluchači, Jan Šrámek	komentovaná prohlídka
28. února	J. Jančárková, Byzantské umění VI	přednáška
6. března	J. Mergl, Dějiny skla VII	přednáška
13. března	J. Jančárková, Byzantské umění VII	přednáška
20. března	Do práce i k odpočinku, Kvalitní porcelán na vaše stoly	vernisáž
27. března	M. Fišer, Jan Rambousek	přednáška, vernisáž

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR.
Titulní strana / title page: Alois Fišárek, Květiny na zahradním stole / Flowers on the Garden Table, 1975, 49,5 x 44,5 cm, olej na plátně / oil on canvas, Galerie výtvarného umění v Náchodě (detail)